

eu2002.dk

Copenhagen Charter 2002

En erklæring i forbindelse med det Danske Formandskab

Europæiske byer i en global tidsalder

- Byidentitet og regional udvikling

Udfordringerne

Globaliseringen medfører nye udfordringer for udviklingen af strategier for byer og regioner. Formålet med Copenhagen Charter 2002 er at give anbefalinger til, hvordan udfordringerne kan håndteres i en global tidsalder. En tidsalder, hvor det er blevet stadig sværere at opretholde vækst og bæredygtig udvikling og samtidig sikre den lokale identitet og mangfoldighed.

Den globale konkurrence mellem byer og regioner har skabt en ny global arbejdsdeling. Der produceres og konsumeres på kryds og tværs af grænser og kulturer. Virksomheder kan vælge på et globalt marked, hvor de vil lokalisere sig, mennesker hvor de vil arbejde og bosætte sig. Disse ændringer sætter også deres præg på Europas byer og deres opland. Ulighederne mellem byerne, samt mellem byer og landområder, vokser. Landområder med små og mellemstore byer efterlades ofte med begrænsede muligheder for at deltage i udviklingen.

De globale forandringer fremmer på flere områder ensartethed. Både i arkitektur, billedsprog og kultur. Mangfoldighed, lokal forankring og en klar identitet er et værn mod denne ensartethed. Samtidig er de særegne kvaliteter i de forskellige byområder og regioner en drivkraft for social og økonomisk udvikling. Den særegne karakter giver stedet mening ved at gøre dette til noget særligt. Noget, man ikke finder andre steder.

Byerne er lidt af et paradoks, idet de både rummer de førende udviklingscentre, men også områder præget af social udstødelse og miljøproblemer. Indbyggere i mange byområder har dårlig adgang til transport, boliger, uddannelse, sociale services, jobs og så videre. I de fleste europæiske byer er der gamle industriområder med behov for revitalisering. Derfor er det en stor udfordring at skabe en balanceret udvikling af byer og regioner, hvor alle sikres en andel i udviklingen, og hvor lokale og regionale kvaliteter, kompetencer, identiteter og kreativitet er grundlaget.

Global
påvirkning

Regional
identitet

Regional udvikling i den globale konkurrence

1. Brug globaliseringens kræfter konstruktivt i udviklingen af by- og regionalstrategier ved at vurdere det lokale potentiale i den globale økonomi.
2. Tag udgangspunkt i byernes og regionens identiteter, når globale forandringer omsættes, ved at fortolke og registrere karakteristika ved det fysiske miljø, arkitekturen samt den sociale og kulturelle kapital.
3. Etabler et integreret perspektiv i by- og regionalpolitikken ved at have øje for byernes rolle i den regionale udvikling og derigennem fremme regional samhørighed og et polycentrisk bymønster.
4. Koordiner by- og regionalstrategier, og understøt partnerskaber mellem offentlige og private aktører.
5. Skab innovative og bæredygtige langsigtede perspektiver, hvor regional identitet og byernes forskellige potentialer kobles med regionale kompetencer, kreativitet og kultur.

Hvordan møder vi udfordringerne?

Der er behov for en integreret tilgang til by- og regionalpolitikken. By- og regionaludvikling hænger sammen. Strategier og programmer på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk niveau har alle betydning for by- og regionaludviklingen. Samarbejdet og koordinationen mellem myndighederne bør forbedres fremover, hvis vi skal fremme samhørighed, bæredygtighed og vækst i hele Europa. Beslutningstagere bør have de bymæssige og regionale konsekvenser af globaliseringen for øje, hvis vi skal undgå en ulige udvikling. Hvis vi ikke sikrer en integreret tilgang, vil manglende koordinering mellem forskellige myndighedsniveauer resultere i større uligheder mellem forskellige områder i samme region, men også øgede uligheder mellem forskellige regioner i Europa. I sidste ende vil dette medføre en udvikling, der langtfra er bæredygtig. Den fremtidige regionalpolitik i Europa kan bidrage til at understøtte byernes rolle som vækstcentre til gavn for hele regionen, hvis vi skal fremme en balanceret udvikling i hele Europa.

Det er både lokale, regionale, nationale og europæiske myndigheders ansvar at sikre en bæredygtig og balanceret by- og regionalpolitik. Regionale og lokale myndigheder bør vurdere deres rolle og potentiale i en global økonomi og benytte denne viden i konkrete regionale udviklingsstrategier.

Udgangspunktet kan være principperne i Copenhagen Charter 2002. De 10 punkter er ikke en facitliste, men nogle hovedprincipper. Regionale og lokale strategier og deres implementering skal omhyggeligt tilpasses de lokale forhold, hvis vi vil sikre, at byernes og regionernes identiteter udvikles og styrkes. Interreg, URBAN og andre EU-programmer har midler, der kan bidrage til regionaludvikling og byomdannelse, men en progressiv by- og regionaludvikling bør anvende disse programmer i sammenhæng med nationale og regionale udviklingsstrategier.

Regional balance

Identitet - kvalitet

Samarbejde -
koordination

Byidentitet og balanceret regional udvikling

6. Brug byens arkitektoniske historie og de globale tendenser til at forme det bymæssige og regionale miljø for at sikre mangfoldighed og lokal forankring og for at modarbejde den monotoni, der karakteriserer det globale arkitektoniske udtryk.
7. Se revitaliseringen af byen og regionen som en dynamisk proces, og brug lokale fremgangsmåder og nye initiativer.
8. Skab forskelligartede og kreative bolig- og erhvervmiljøer i alle byområder ved at inkludere alle kulturer og potentialer i udviklingen.
9. Styrk integration i hele byen og regionen for at undgå social udstødelse ved at sikre adgang for alle til bæredygtig transport, arbejdspladser, boliger, viden, uddannelse og social service.
10. Styrk muligheden for offentlig deltagelse i debatten om by- og regionaludviklingen og ansvarliggør lokale aktører ved at gøre brug af deres viden om stedet og dets potentialer.

Globaliseringens dynamik og følgerikninger har stor betydning for den fremtidige udvikling af Europas byer og regioner. Men hvordan udnyttes den globale økonomi til at fremme en bæredygtig by- og regionaludvikling, socialt, økonomisk og miljømæssigt? Og hvordan udnyttes den globale dynamik, uden at vi går på kompromis med Europas byers og regioners identitet og mangfoldighed? Hvordan kan vi med andre ord både sikre forandring og forankring? Det kræver nye målsætninger og en koordineret indsats. Ellers er der risiko for, at det kun er få områder, som får andel i udviklingen, samt at kvaliteten og identiteten i de europæiske byer og regioner går tabt i den internationale konkurrence.

Copenhagen Charter indeholder 10 principper for, hvordan globaliseringens udfordringer kan håndteres i by- og regionalpolitiske strategier for at sikre samhørighed og en bæredygtig udvikling. Formålet med charteret er at inspirere beslutningstagere, forskere og andre aktører til at deltage i debatten om den fremtidige by- og regional udvikling. På denne måde fremmes et bedre samarbejde mellem policies, programmer og strategier på forskellige myndighedsniveauer. Der blev taget et væsentligt skridt mod at sikre en balanceret udvikling mellem de europæiske byer og regioner med Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklings Perspektiv i 1999 (ESDP). Med Copenhagen Charter ønsker vi at bidrage til en dagsorden, der kan sikre, at vi fortsat arbejder for en balanceret udvikling i Europa, hvor byernes rolle i denne udvikling bliver prioriteret.

eu2002.dk

Miljøministeriet

Landsplanafdelingen

Højbro Plads 4

1200 København K

Telefon 33 92 76 00

Fax 33 32 22 27

www.landsplanafdelingen.dk